

CÔNG TÁC CHẨN ĐOÁN, XÉT NGHIỆM PHỤC VỤ PHÒNG CHỐNG DỊCH BỆNH ĐỘNG VẬT 2019 – 2024

(Trích báo cáo Hội thảo của Trung tâm Chẩn đoán Thú y trung ương ngày 17/4/2025)

I. TỔNG QUAN CHUNG

1. Tình hình chăn nuôi trong nước

Ngành chăn nuôi chiếm tỷ trọng lớn trong sản xuất nông nghiệp, đóng góp không nhỏ cho sự phát triển kinh tế của đất nước. Để giúp ngành chăn nuôi phát triển trong giai đoạn mới, ngày 6/10/2020 Thủ tướng ban hành Quyết định số 1520/QĐ-TTg về việc phê duyệt chiến lược phát triển chăn nuôi giai đoạn 2021- 2030, tầm nhìn 2045. Nội dung Quyết định với quan điểm chỉ đạo “phát huy tiềm năng, lợi thế của các vùng sinh thái phát triển chăn nuôi toàn diện, hiệu quả, bền vững và thích ứng với biến đổi khí hậu gắn với phát triển các chuỗi giá trị, nâng cao giá trị gia tăng, bảo đảm an toàn sinh học, dịch bệnh, môi trường và an toàn thực phẩm, đối xử nhân đạo với vật nuôi, đáp ứng nhu cầu trong nước, tăng cường xuất khẩu; tăng cường nghiên cứu khoa học, thích nghi và ứng dụng có chọn lọc các thành tựu khoa học và công nghệ của thế giới”.

Theo định hướng phát triển chăn nuôi đến năm 2030 và tầm nhìn 2045, tỷ trọng chăn nuôi chiếm khoảng 25% tổng giá trị sản xuất ngành nông nghiệp. Mục tiêu phát triển, duy trì tổng đàn lợn khoảng 30 triệu con, tổng đàn gia cầm 500- 550 triệu con vào năm 2030, đáp ứng nhu cầu tiêu dùng trong nước và xuất khẩu từ 15-20% sản lượng thịt lợn, 20- 25% sản phẩm thịt và trứng gia cầm.

Theo số liệu thống kê cuối năm 2024, tổng đàn lợn cả nước đã tăng trưởng đạt 31 triệu con (tăng 3,3% so với cuối năm 2023), đàn gia cầm 575 triệu con (tăng 2,8% so với cuối năm 2023). Tính đến cuối tháng 3/2025, so với cùng kỳ năm 2024, tổng đàn lợn cả nước ước tăng 3,3%, tổng đàn gia cầm tăng 3,2%, tổng đàn trâu giảm

3,5%; đàn bò giảm 0,1%.

Tình hình chăn nuôi hiện nay xu hướng đang dịch chuyển mạnh mẽ sang chăn nuôi trang trại lớn, tập trung, an toàn sinh học, bảo vệ môi trường.

2. Các yếu tố nguy cơ về dịch bệnh động vật

- Dịch bệnh động vật nguy hiểm, bệnh mới nổi, bệnh truyền lây giữa người và động vật luôn là thách thức, nguy cơ tiềm ẩn đối với sự phát triển chăn nuôi, an toàn thực phẩm, bảo vệ sức khỏe con người và môi trường.

- Sự phát triển chăn nuôi, thương mại trong nước, xuất nhập khẩu, hội nhập khu vực và quốc tế ngày càng sâu rộng đã làm gia tăng sản xuất, chế biến, vận chuyển động vật, sản phẩm động vật; tình hình buôn lậu qua biên giới; sự biến đổi khí hậu, ô nhiễm môi trường diễn biến ngày càng phức tạp. Tất cả các 3 yếu tố trên luôn là điều kiện thuận lợi trở thành nguy cơ dịch bệnh động vật nguy hiểm, bệnh truyền nhiễm mới nổi phát sinh, phát triển và bùng phát.

- Một số tác nhân gây bệnh động vật nguy hiểm có xu hướng biến đổi nhanh, khó xác định, gây khó khăn cho việc phòng chống và chiến lược sử dụng vacxin hiệu quả.

- Một số nước trên thế giới vì lợi ích sản xuất và thương mại không công bố hoặc chưa cung cấp kịp thời các thông tin về dịch bệnh nguy hiểm xảy ra tại nước sở tại, dẫn đến nguy cơ dịch bệnh động vật nguy hiểm xâm nhập qua biên giới, thông qua hoạt động xuất nhập khẩu vào Việt Nam.